

DE LEDIGES LAND

Af Asger Aamund, den 11. oktober 2013

Jan Jørgensen er 45 år og bogholder. Han er en kompetent regnskabsmand og har i en årrække været værdsat i sit firma, som nu er overtaget af en konkurrent. Jørgensen er fyret og nu på dagpenge. Han har ledt med lys og lygte efter et nyt job som regnskabsmedarbejder, men forgæves. Alle virksomheder er på slankekur, og ingen søger en funktionær med ret til opsigelsesfrist og pension. Jørgensen får en god idé: Han ved at alle håndværkere hader at føre regnskab, men de færreste har råd til en fuldtidsbogholder og kassefører. Jørgensen vil nu oprette en lille virksomhed med navnet Jørgensens Regnskabsservice, som skal varetage ansvaret for regnskaber og finans over for håndværksfirmaer. Jørgensen vurderer, at han kan magte at arbejde for 8 firmaer, der hver betaler ham 7000 kr om måneden for at passe deres regnskaber og styre deres relationer til banken. Det vil give Jørgensen en indtægt, der er en hel del bedre end dagpengene, og hvis det bliver en succes, kan han jo sætte flere i arbejde. Han går til værket med begejstring. Han opretter en hjemmeside, der introducerer det nye firma, han får trykt visitkort og en lille brochure, som han omdeler blandt mulige kunder. Jørgensen får god respons fra håndværksmestrene, alt tegner lyst, men så slår myndighederne til: Fy fy, skamme skamme, fy fy, det må du ikke! Kontrolcentret (undskyld, jobcentret), tvinger Jørgensen til nedlægge hjemmesiden, og brænde brochurer og visitkort." Når man misbruger sine dagpenge til at planlægge egen virksomhed, er man jo ikke til rådighed for arbejdsmarkedet", docerer embedsmændene. Hvis du fortsætter dine iværksætterier, tager vi dine dagpenge fra dig. Men så kan du jo også kalde dig rigtig selvstændig og uafhængig". Jørgensen har ikke noget valg og stiller sig nedslået op i jobkøen igen.

Jan Jørgensen er en fiktiv person, men det er hans historie ikke. Den er hentet fra det virkelige liv. I de sidste måneder har jeg deltaget i produktionen af en række tv programmer til DR2 om de langtidsledige og deres kamp for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Dette er hårdt nok i forvejen, da vi i Danmark siden 2008 har mistet 200 000 arbejdspladser, men den offentlige beskæftigelsesindsats gør det bestemt ikke lettere at komme i arbejde. I hvert fald siden 2001 har vi i dette land haft omkring 800 000 danskere i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst. Og det vil der ifølge regeringens økonomiske redegørelse fra maj også være ved udgangen af 2013. Når man lægger driften af beskæftigelsesministeriet sammen med de overførselsindkomster, dette ministerium administrerer og hertil lægger omkostningerne ved at drive A-kasserne, jobcentre og de bistandsmidler de forvalter, ser vi på en årlig regning på over 100 milliarder kroner. Denne gigantiske sum bliver ikke brugt til reformer, der kunne bringe de ledige tilbage på arbejdsmarkedet, men tværtimod til at vedligeholde de 800 000 på passiv forsørgelse år efter år efter år.

Hertil kommer, at politikerne tilsyneladende har tabt kontrollen med den offentlige jobformidlingsindsats, der nu som et selvskabt monster lever sit eget liv i et beskæftigelsesindustrielt kompleks, der næres af tonsvis af cirkulærer, forordninger og direktiver. Bureaukratiet ligger som en betonklods hen over A-kasser og jobcentre og har til formål at udbygge opsyn og kontrol med de ledige. Embedsværket er nu så stærkt, at systemet modsætter sig selv klare ordrer fra den ansvarlige minister. For nylig erklærede beskæftigelsesminister Mette Frederiksen, at en kompetencegivende uddannelse skal stilles til rådighed for de langtidsledige, der har svært ved at få fodfæste i et job, netop fordi de mangler kvalifikationer. Til trods for rummelige uddannelsesbudgetter sidder jobcentre stadig hårdt på pengeposen og vil kun give et uddannelsesløft til de ledige, der har et garanteret job efter uddannelsesforløbet. Det betyder, at den

ledige maskinarbejder får bevilget et svejsekursus til 50 000 kr., hvis han kan bevise, at her efter står der et job på Lindøværftet og venter på ham. Men den anden ledige, der skal bruge 20 000 kroner til at tage grundkursus i voksenpædagogik, får ikke en krone, fordi hun ikke kan garantere beskæftigelse bagefter. Dette er udtryk for en syg logik, der har til formål at fastholde de ledige i evindelig tomgang. Det er jo ikke et fremtidigt job, der er forudsætningen for en uddannelse, men tværtimod uddannelsen, der er forudsætningen for fremtidig beskæftigelse. Den A-kasse, der hedder 'Min A-kasse' (sølvsnorene) har fremstillet en indbundet bog, der er 3 meter lang og som rummer alle de cirkulærer og direktiver, som A-kasserne og jobcentrene skal anvende i det daglige arbejde. Jeg fik bogkolossen transporteret ind på Christiansborg og fremviste den til chokerede politikere, der ikke var glade for at se frugten af deres arbejde udstillet i al sin gru. Tilfældigvis kom de radikales udenrigspolitiske ordfører Rasmus Helveg forbi og jeg spurgte ham, hvad han syntes om de udstillede herligheder. Jeg havde regnet med, at Helveg ville anbefale, at man fulgte FN-sporet, men hans kommentar var: " Sæt en tændstik til hele lortet!" En radikal løsning, man ikke ofte får fra det Radikale Venstre.

Vi må affinde os med, at hverken regeringen eller de store oppositionspartier er indstillet på at gennemføre de reformer, der sætter gang i beskæftigelse, vækst og velstand. Der kommer ingen skattereform eller en elitisering af uddannelse eller en iværksætterfond. Men det må være inden for mulighedernes grænse at skrotte det gamle beskæftigelsesindustrielle kompleks og erstatte det med en ny, slank og effektiv struktur, der fremmer beskæftigelsen og ikke som i dag fastholder de ledige uden for porten til arbejdsmarkedet.